

CURRICULUM VITAE

NUMELE SI PRENUMELE: *CĂRUNTU GENU ALEXANDRU*

DATA ȘI LOCUL NAȘTERII: *24 APRILIE 1976, TG-JIU*

STAREA CIVILĂ: *CĂSĂTORIT*

DOMICILIUL ACTUAL: *Gorj, Tg-Jiu, Str. CORNELIU COPOSU, Bl. 3, Sc.3, Et.3, Ap. 18*

TELEFON: *0740132713*

SITUAȚIA MILITARĂ: *Incorporabil*

STUDII:

- ✓ *Liceul Economic și de Drept Administrativ din Tg-Jiu, promoția 1994;*
- ✓ *Universitatea din Craiova, Facultatea de Științe Economice, Secția Economie Generală, promoția 1998;*

DOCTORAT:

- ✓ *Doctorand înmatriculat în 05.12.2000 în cadrul Universității din Craiova, Facultatea de Științe Economice, Domeniul fundamental: Științe Economice, Domeniul: Statistică economică.*

LIMBI STRĂINE CUNOSCUTE:

- ✓ *Engleza: foarte bine scris și vorbit; Franceza: bine scris și vorbit.*

ACTIVITATEA PROFESIONALĂ DESFAȘURATĂ:

- ✓ *Economist la S.C INTERCONTACT IMEX S.R.L. Tg-Jiu, 01.10.1998 – 05.03.1999;*
- ✓ *Preparator universitar în cadrul Universității „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu: prin concurs 05.03.1999 – 18.02.2001*
- ✓ *Asistent universitar în cadrul Universității „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu: din 19.02.2001 – 24.02.2004 în urma susținerii concursului;*
- ✓ *Lector universitar în cadrul Universității „Constantin Brâncuși” Tg-Jiu: din 25.02.2004 pe bază de concurs.*

ACTIVITATE ȘTIINȚIFICĂ:

- *31 lucrări publicate în volumele unor manifestări științifice;*
- *3 articole publicate în reviste de specialitate;*
- *coautor a 2 cursuri universitare, publicate în reprografie;*
- *coautor a 5 cărți de specialitate publicate în edituri din țară;*
- *membru a 2 contracte de cercetare finalizate;*
- *membru a 3 contracte de cercetare în curs de finalizare.*

CUNOȘTINȚE P.C.: *utilizator - foarte bine.*

Data:

Semnătura:

Cuvinte-cheie:

Pensie, sustenabilitate financiară, indexare, recorelare, raport de dependență, asigurați, stagiul de cotizare, vârsta standard, contribuabili, beneficiari, rate de ocupare, punctaj mediu, pensie reală, rata de înlocuire.

CUPRINS

CAPITOLUL I. ASIGURĂRILE SOCIALE ÎN ROMÂNIA *Error! Bookmark not defined.*

- 1.1. Istoricul asigurărilor sociale în România** __ *Error! Bookmark not defined.*
- 1.2. Deteriorarea raportului de susținere a pensionarilor** *Error! Bookmark not defined.*
- 1.3. Considerații generale privind noul sistem public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale** _____ *Error! Bookmark not defined.*

CAPITOLUL II. PRESTAȚII ALE SISTEMULUI PUBLIC DE PENSII ȘI ALTE DREPTURI DE ASIGURĂRI SOCIALE. *Error! Bookmark not defined.*

- 2.1. Categoriile de pensii acordate prin sistemul asigurărilor sociale de stat** _____ *Error! Bookmark not defined.*
 - 2.1.1. Pensia pentru limită de vârstă _____ **Error! Bookmark not defined.**
 - 2.1.2. Pensia anticipată _____ **Error! Bookmark not defined.**
 - 2.1.3. Pensia anticipată parțial _____ **Error! Bookmark not defined.**
 - 2.1.4. Pensia de invaliditate _____ **Error! Bookmark not defined.**
 - 2.1.5. Pensia de urmaș _____ **Error! Bookmark not defined.**
 - 2.1.6. Calculul pensiilor de asigurări sociale _ **Error! Bookmark not defined.**
- 2.2. Alte drepturi cuprinse în sistemul asigurărilor sociale de stat** _____ *Error! Bookmark not defined.*
 - 2.2.1. Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă **Error! Bookmark not defined.**
 - 2.2.2. Prestații pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea _____ **Error! Bookmark not defined.**
capacității de muncă _____ **Error! Bookmark not defined.**
 - 2.2.3. Indemnizația de maternitate _____ **Error! Bookmark not defined.**
 - 2.2.4. Indemnizația pentru creșterea copilului sau îngrijirea copilului bolnav _____ **Error! Bookmark not defined.**
 - 2.2.5. Ajutorul de deces _____ **Error! Bookmark not defined.**
- 2.3. Alte forme de asigurări sociale** _____ *Error! Bookmark not defined.*
 - 2.3.1. Alternativele privind organizarea sistemului de pensii **Error! Bookmark not defined.**
 - 2.3.2. Riscuri și incertitudini în regimurile de pensii private **Error! Bookmark not defined.**
 - 2.3.3. Complexitatea riscurilor în contextul introducerii în România a fondurilor universale de pensii _____ **Error! Bookmark not defined.**
- 2.4. Impactul factorilor socio-economici asupra sistemului asigurărilor sociale** _____ *Error! Bookmark not defined.*
 - 2.4.1. Relansarea economiei naționale _____ **Error! Bookmark not defined.**

2.4.2. Politica macroeconomică _____ **Error! Bookmark not defined.**

2.4.3. Stimularea întreprinderilor mici și mijlocii _____ **Error! Bookmark not defined.**

2.5. Perfecționarea sistemelor de pensii în contextul integrării României în Uniunea Europeană _____ Error! Bookmark not defined.

2.5.1. Integrarea europeană și dezvoltarea schemelor de pensii suplimentare în România _____ **Error! Bookmark not defined.**

2.5.2. Fondul de rezervă – componentă a sistemului public de pensii __ **Error! Bookmark not defined.**

CAPITOLUL III. ANALIZA STATISTICĂ A INDICATORILOR DIN SISTEMUL ASIGURĂRILOR SOCIALE _____ Error! Bookmark not defined.

3.1. Analiza principalilor indicatori demografici _____ Error! Bookmark not defined.

3.2. Indicatorii resurselor și forței de muncă __ Error! Bookmark not defined.

3.3. Sistemul indicatorilor specifici asigurărilor sociale Error! Bookmark not defined.

3.4. Analiza statistică a tendinței principalilor indicatori din sistemul asigurărilor sociale _____ 128

CAPITOLUL IV. CONCLUZII GENERALE ȘI PROPUNERI Error! Bookmark not defined.

4.1. Concluzii _____ Error! Bookmark not defined.

4.2. Propuneri concrete de perfecționare a sistemului asigurărilor sociale _____ Error! Bookmark not defined.

BIBLIOGRAFIE _____ Error! Bookmark not defined.

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ECONOMICE**

CĂRUNTU GENU ALEXANDRU

**TEZĂ DE DOCTORAT
METODE STATISTICE ÎN ANALIZA
INDICATORILOR DIN SISTEMUL
ASIGURĂRILOR SOCIALE**

- REZUMAT -

**CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:
PROF. UNIV. DR. VASILESCU NICOLAE**

CRAIOVA
2005

Rezumatul tezei de doctorat intitulată

„Metode statistice în analiza indicatorilor din sistemul asigurărilor sociale”

Autor: Căruntu Genu Alexandru

Capitolul I. ASIGURĂRILE SOCIALE ÎN ROMÂNIA

1.1. Istoricul asigurărilor sociale în România

În România, primele forme ale asigurărilor sociale au luat ființă la sfârșitul secolului XIX și prevedeau pentru prima dată principiul obligativității asigurării și acordarea de ajutoare în caz de accident, boală, ajutoare pentru maternitate precum și pensii pentru bătrânețe și invaliditate.

Începând cu data de 1 aprilie 2001 a intrat în vigoare Legea nr. 19/2000 cu privire la sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

1.2. Deteriorarea raportului de susținere a pensionarilor

La deteriorarea raportului de susținere s-a ajuns ca urmare a două procese cu efecte diametral opuse: pe de o parte, îngustarea bazei de finanțare a pensiilor și scăderea rapidă a numărului de salariați și, pe de altă parte, creșterea rapidă a numărului de pensionari.

Îngustarea bazei de finanțare s-a datorat în primul rând evaziunii și întârzierii în plata contribuției de asigurări sociale și în al doilea rând dezvoltării economiei paralele sau subterane.

Creșterea într-un ritm foarte alert a numărului de pensionari s-a datorat procesului de îmbătrânire demografică a populației, vârstei reale de pensionare, pensionării anticipate a unor salariați care îndeplineau anumite condiții.

1.3. Considerații generale privind noul sistem public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

Noul sistem public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale vizează, în principal, obligația fiecărui angajator de a-și asigura angajații, dar și a fiecărui salariat de a se asigura; cuprinderea tuturor persoanelor fizice care desfășoară activități ce le aduc venituri; ridicarea treptată a vârstei de pensionare; plata a o treime din contribuția de asigurări sociale de către asigurați; stabilirea ratei de înlocuire a salariului prin pensie între anumite limite (30% și 50% din salariul mediu brut lunar pe economie); introducerea unui nou mod de calcul al pensiei;

posibilitatea pensionării anticipate; reactualizarea pensiei; posibilitatea cumulării pensiei cu veniturile realizate dintr-o activitate profesională.

Capitolul II. PRESTAȚII ALE SISTEMULUI PUBLIC DE PENSII ȘI ALTE DREPTURI DE ASIGURĂRI SOCIALE.

Dreptul la pensie de asigurări sociale de stat, este recunoscut tuturor celor ce au desfășurat o activitate permanentă, pe baza unui contract de muncă, pentru care au fost depuse contribuțiile prevăzute de lege la fondul asigurărilor sociale de stat ori s-au asigurat facultativ în condițiile legii.

Pensiile sunt plăți lunare ce se fac salariaților care își încetează activitatea datorită atingerii unei anumite limite de vârstă, invalidității, pe tot parcursul vieții de la pensionare, copiilor urmașilor până la o anumită vârstă și soțului care are calitatea de urmaș, pentru a li se asigura condiții optime de viață.

2.1. Categoriile de pensii acordate prin sistemul asigurărilor sociale de stat

2.1.1. Pensia pentru limită de vârstă

Se acordă asiguraților care îndeplinesc cumulativ condițiile privind vârsta standard de pensionare; stagiul minim de cotizare realizat în sistemul public.

2.1.2. Pensia anticipată

Se acordă asiguraților care depășit stagiul complet de cotizare cu minimum 10 ani; și solicită pensia anticipată cu cel mult 5 ani înainte de împlinirea vârstei standard de pensionare

2.1.3. Pensia anticipată parțial

Se acordă asiguraților care au realizat stagiul complet de cotizare, sau depășirea cu până la 10 ani (dacă este depășit cu peste 10 ani se încadrează la pensia anticipată), și solicită pensionarea anticipată parțial decât cu cel mult 5 ani înainte de împlinirea vârstei standard de pensionare.

2.1.4. Pensia de invaliditate

Pensia de invaliditate se acordă, persoanelor care din cauza unor accidente de muncă survenite în timpul îndeplinirii sarcinilor de serviciu ori datorită bolilor profesionale și-au pierdut total sau în cea mai mare parte capacitatea de muncă; persoanelor care și-au pierdut total s-au cel puțin jumătate din capacitatea de muncă din cauza unor boli contactate în timpul în care nu erau încadrate în muncă (îndeplinirii obligațiilor militare, elevii, ucenicii și studenții).

2.1.5. Pensia de urmaș

Se acordă copiilor și soțului supraviețuitor, dacă persoana decedată era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii.

2.2. Alte drepturi cuprinse în sistemul asigurărilor sociale de stat

2.2.1 Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă

Asigurații beneficiază de concediu medical și de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, în baza certificatelor medicale eliberate de instituțiile medicale unde aceștia au primit asistența medicală sau li s-a prescris concediu medical.

2.2.2 Prestații pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă

Pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă, asigurații pot beneficia de indemnizație pentru trecerea temporară în altă muncă; indemnizație pentru reducerea timpului de muncă; indemnizație pentru carantină; tratament balnear; reabilitare profesională.

2.2.3 Indemnizația de maternitate

Asiguratele au dreptul pe o perioadă de 126 de zile calendaristice, la concediu pentru sarcină și lăuzie, perioadă în care beneficiază de indemnizație de maternitate..

2.2.4 Indemnizația pentru creșterea copilului

sau îngrijirea copilului bolnav

Asigurații în sistemul asigurărilor sociale de stat au dreptul la indemnizație pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani și în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea vârstei de 3 ani.

2.2.5 Ajutorul de deces

În cazul decesului asiguratului sau al pensionarului, beneficiază de ajutor de deces, o singură dată, persoana care poate fi, după caz, soțul supraviețuitor, copilul, părintele, tutorele, curatorul, moștenitorul sau în lipsa acestora persoana care dovedește că a suportat cheltuielile ocazionate de deces.

2.3. Alte forme de asigurări sociale

În majoritatea țărilor UE, obiectivul privind menținerea de către persoanele vârstnice, în limite raționale, a nivelului de trai din perioada vieții active se

realizează prioritar prin sistemele publice de pensii, care condiționează mărimea pensiei de veniturile din muncă.

Considerăm că România ar trebui să urmeze una din reformele: regimuri publice, finanțate prin metoda repartiției și cu pensii definite; regimuri cu capitalizare și conturi individuale, conduse prin fonduri de pensii neguvernamentale și proiectate să furnizeze prestații bazate pe principiul contribuției definite.

2.3.1. Alternativele privind organizarea sistemului de pensii

Varianta pe care o propunem este o pensie minimă asigurată prin sistemul ‘pas cu pas’, suplimentată de o pensie privată bazată pe contribuția obligatorie a asiguratului și pensia privată opțională.

2.3.2. Riscuri și incertitudini în regimurile de pensii private

Unii specialiști susțin că regimurile private de pensii nu sunt afectate de riscurile demografice și politice. În literatura economică există opinia că riscurile cu care se confruntă regimurile publice de pensii sunt comune și pentru fondurile private de pensii; în plus, fondurile de pensii cu capitalizare și administrare privată sunt afectate și de alte riscuri, îndeosebi de riscul managerial și investițional.

2.3.3. Complexitatea riscurilor în contextul introducerii în România a fondurilor universale de pensii

Pentru introducerea fondurilor de pensii cu capitalizare și administrate privat în România trebuie prevăzute importante măsuri pentru evitarea anumitor riscuri, și anume: stabilirea exactă a structurii portofoliului pe active financiare; stabilirea randamentului minim al fondurilor; crearea unui fond de garantare pentru pensii; stabilirea mărimii capitalului social; creșterea răspunderii societăților de pensii care ar urma să administreze viitoarele fonduri.

2.4. Impactul factorilor socio-economici asupra sistemului asigurărilor sociale

Una din principalele probleme cu care se confruntă reforma în domeniul asigurărilor sociale în România în perioada actuală o reprezintă șomajul.

Nivelul de dezvoltare economică a fiecărei țări depinde, în mare măsură, de indicii de ocupare a populației (raportul dintre populația ocupată în activitatea economico-socială și populația totală, exprimată procentual). Acest indice evoluează sub influența mai multor factori, printre care se numără: structura populației pe grupe de vârstă, starea sănătății populației, durata școlarizării tineretului, vârsta de pensionare.

2.4.1. Relansarea economiei naționale

Asigurarea creșterii economice bazate pe sporirea ratei investițiilor; realizarea unei macro stabilizări consolidate prin asigurarea unor progrese semnificative în cadrul reformei structurale și în domeniul disciplinei financiare, obținerea unor deficite bugetare suportabile, dezvoltarea pieței interne, stimularea producției autohtone, accelerarea procesului de privatizare în condiții de eficiență și transparență, gestionarea corespunzătoare a datoriei publice și deficitului contului curent, astfel încât să se asigure reducerea treptată a inflației.

2.4.2. Politica macroeconomică

Politica fiscală ar trebui să urmărească accelerarea și aprofundarea, în mod coerent a reformei în acest domeniu, concretizată în reducerea gradului de fiscalitate, atât prin desființarea contribuțiilor la unele fonduri speciale, cât și prin reșezarea sarcinii fiscale și a raportului dintre impozitele directe și indirecte.

Politica bugetară ar trebui să urmărească concentrarea acțiunilor pentru creșterea substanțială a eficienței și transparenței cheltuielilor bugetare.

2.4.3. Stimularea întreprinderilor mici și mijlocii

Pârghia hotărâtoare pentru dezvoltarea economiei de piață este considerată sectorul întreprinderilor mici și mijlocii.

Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii vizează maximizarea valorificării potențialului întreprinderilor de a contribui la creșterea economică durabilă, crearea de noi locuri de muncă, sprijinirea inovării și a progresului tehnic și tehnologic, creșterea competitivității economiei naționale și dezvoltarea clasei de mijloc, cea care asigură stabilitatea economică și socială a unei țări.

2.5. Perfecționarea sistemelor de pensii în contextul integrării României în Uniunea Europeană

Regimurile de pensii ar trebui să aibă obiective sociale comune, care să permită persoanelor vârstnice să-și mențină, în limite raționale, nivelul de trai din perioada vieții active; să prevină pauperizarea și excluderea socială a persoanelor

vârstnice; să promoveze solidaritatea socială dintre generații și în cadrul generațiilor.

2.5.1. Integrarea europeană și dezvoltarea schemelor de pensii suplimentare în România

Asigurarea unui venit de bază pentru bătrânețe este importantă pentru fiecare cetățean.

Reforma trebuie să se axeze pe nevoia dezvoltării schemelor suplimentare de pensii în contextul Pieței Unice și a liberei circulații a persoanelor în interiorul Comunității Europene.

2.5.2. Fondul de rezervă – componentă a sistemului public de pensii

Fondul de rezervă privește generațiile active de acum, astfel încât la vârsta ieșirii la pensie să fie asigurat un nivel decent al pensiilor. Dacă sistemul de asigurări de pensii se bazează pe principiul solidarității între cei care au un loc de muncă, dar și pe solidaritatea intergenerații, atunci fondurile de rezervă, prin modul în care sunt create și gestionate, reprezintă o modalitate de economisire a generațiilor active de astăzi pentru propria lor pensie.

Capitolul III. ANALIZA STATISTICĂ A INDICATORILOR DIN SISTEMUL ASIGURĂRILOR SOCIALE

Regimul public de pensii este afectat de îmbătrânirea populației care generează dezechilibre macroeconomice și conduce la scăderea veniturilor și a consumului pensionarilor.

3.1. Analiza principalilor indicatori demografici

Structura populației, migrația, rata mortalității, durata medie a vieții (speranța de viață la naștere), natalitatea și fertilitatea, rata generală a natalității, rata generală a fertilității, și sporul natural sunt factori importanți în evoluția populației.

3.2. Indicatorii resurselor și forței de muncă

Stoparea involuției accentuate cu privire la ocuparea forței de muncă a devenit o necesitate deosebit de stringentă, din mai multe motive.

Sistemele de pensii favorabile ocupării forței de muncă trebuie să aibă în vedere măsuri pentru ameliorarea capacității de angajare a salariaților în vârstă,

încurajarea unei participări active pe piața muncii a persoanelor în vârstă, eliminarea condițiilor nefavorabile prelungirii vieții active.

3.3. Sistemul indicatorilor specifici asigurărilor sociale

Indicatorii specifici asigurărilor sociale sunt: numărul fizic al pensionarilor, valoarea pensiilor conform deciziilor, pensia medie, pensia medie ponderată, pensia medie în dolari și pensia medie în euro, intrările în sistem de noi pensionari, modificările de quantum, noi înscriși în drepturi, repuși în drepturi, transferați din și în alte județe, scoși din drepturi, suma punctelor, punctajul mediu.

3.4. Analiza statistică a tendinței principalilor indicatori din sistemul asigurărilor sociale

Evoluțiile demografice din ultimii ani, ca și schimbările din economia și societatea românească, și-au pus amprenta asupra structurilor socio-economice ale forței de muncă, dar și ale populației inactive.

Pensionarii dețin o pondere însemnată în totalul populației inactive, numărul acestora menținându-se și în anul 2002 la un nivel ridicat.

Capitolul IV. CONCLUZII GENERALE ȘI PROPUNERI

Așa cum se întâmplă în marea majoritate a țărilor lumii și în România sistemele care au fost create pentru a realiza siguranța financiară a persoanelor în vârstă sunt obiectul unor limitări crescânde, ele nemaiputând să asigure o protecție suficientă beneficiarilor lor.

Tranzițiile demografice rapide, determinate de creșterea speranței de viață și fertilitatea în declin fac ca proporția persoanelor în vârstă în populația totală să crească semnificativ.

Sistemul actual de pensii este din ce în ce mai greu de susținut financiar, confruntându-se cu probleme majore, atât de natură tehnică, cât și de natură administrativă și financiară.

4.1. Concluzii

Dreptul la pensie de asigurări sociale de stat, este recunoscut tuturor celor ce au desfășurat o activitate permanentă, pe baza unui contract de muncă, pentru care

au fost depuse contribuțiile prevăzute de lege la fondul asigurărilor sociale de stat ori s-au asigurat facultativ în condițiile legii.

Obiectivul principal al sistemului de asigurări sociale este asigurarea unui venit de înlocuire permanent peste o anumită vârstă.

Dezvoltarea unui sistem privat de asigurări sociale cu precădere pentru acoperirea riscului de bătrânețe, trebuie să demareze pornind de la schimbarea mentalității populației precum că statul ar fi dator să urmărească și să asigure aceste prestații.

Reformarea sistemelor de pensii prin introducerea fondurilor de pensii administrate privat va avea un impact pozitiv și asupra dezvoltării pieței financiare numai în condițiile unui cadru legal adecvat. Lipsa reglementărilor corespunzătoare și a unor reguli de gestiune a fondurilor transparente pot ridica probleme nedorite. De asemenea, nu pot fi trecuți cu vederea nici alți factori importanți în succesul oricărei reforme, cum ar fi dezvoltarea pieței de capital și educarea publicului.

3.2. Propuneri concrete de perfecționare a sistemului asigurărilor sociale

Pornind de la analiza factorilor care influențează negativ activitatea sistemului asigurărilor sociale, de la rezultatele acestei analize și de la premisa că orice problemă trebuie să aibă și o rezolvare, se impune găsirea unor soluții concrete care să ducă la o mai bună funcționare a sistemului public, la perfecționarea acestuia cu efecte pozitive în ceea ce privește serviciile pe care le oferă acest sistem.

Măsurile pe care le propunem sunt: combaterea economiei paralele sau subterane unde lucrează un număr mare de persoane; reducerea populației cu statut de șomer; creșterea substanțială a vârstei reale de pensionare, datorită multiplelor posibilități de pensionare anticipată; stoparea evaziunii și întârzierii în plata contribuției;

Diversificarea surselor de obținere a veniturilor prin participarea la sistemul privat de pensii poate fi realizat pornind de la cadrul legislativ, prin: adoptarea unei legi privind schemele opționale de pensii; stabilirea regulilor prudențiale pentru evitarea hazardului moral din partea societăților de administrare a fondurilor de pensii; stabilirea parametrilor (contribuții și beneficii) și virarea unei părți din contribuția de asigurări sociale de la fondul public la fondurile private; consolidarea instituțională prin crearea unor instituții de supraveghere și reglementare a societăților de administrare a fondurilor de pensii; elaborarea unui plan financiar pe termen mediu pentru acoperirea deficitului înregistrat în primii ani de operare la fondul public de pensii;

Aceste considerente permit alinierea României în ceea ce privește armonizarea legislației noastre cu cea europeană, alinierea la practica internațională.